

Yttrande över Möjligt, tillåtet och tillgängligt

Dnr 03644-2018

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar att lämna yttrande enligt förslaget.

Sammanfattning

Betänkandet innehåller förslag till nya regler om upphandling under EU:s tröskelvärden och vissa regler om rättsmedel. Utredningens uppdrag har varit att, dels se över hur regelverket under tröskelvärdena kan göras enklare och mer flexibelt, dels lämna förslag till åtgärder för att minska antalet överprövningsmål. Det föreslås bland annat en ny regel om dialog i upphandlingar som gör det lättare att rätta fel och brister i ett lämnat anbud. Vidare föreslås en ny bestämmelse som möjliggör direktupphandling i samband med överprövning. För att minska antalet överprövningsmål föreslår utredningen att den som ansöker om överprövning av en upphandling ska betala en ansökningsavgift på 7 500 kr. Dessutom föreslås att den förlorande parten i ett överprövningsmål ska betala vinnande parts processkostnader.

Region Norrbotten ställer sig positiv till utredningens förslag om ny lagstiftning under tröskelvärdena. De förslag som lämnats innebär en förenkling av nuvarande regelverk.

Region Norrbotten tillstyrker förslaget att det ska införas en avgift för ansökan i mål om överprövningar men anser att den föreslagna avgiften är för låg för att få den effekt som önskas.

Region Norrbotten avstyrker förslaget om processkostnadsansvar i överprövningsmål då regionen anser att det finns fler nackdelar än fördelar med förslaget.

Ärendet

Bakgrund

Regeringen beslutade den 15 juni 2017 att tillkalla en särskild utredare för att göra en översyn av de bestämmelser i LOU och LUF som reglerar upphandlingar under EU:s tröskelvärden i syfte att utreda hur regelverket kan göras enklare och mer flexibelt. Utredaren ska även överväga vilka åtgärder som kan vidtas för att minska antalet överprövningsmål. Utredaren ska i denna del närmare analysera samt väga för- och nackdelar med bestämmelser om skyldighet för den förlorande parten att ersätta motpartens processkostnader. Utredaren ska också överväga att införa avgifter för att ansöka om överprövning som ett alternativ eller komplement till regler om processkostnadsansvar. Utredningens förslag överlämnades till regeringen i juni 2018.

Nedan presenteras i korthet utvalda delar av utredningens förslag.

Ett enklare och flexiblare regelverk

Inriktning och utgångspunkter

Utredningens utgångspunkt är att ett nytt regelverk bör vara enklare till såväl utformning som innehåll. En målsättning bör vara att möjliggöra för upphandlande myndigheter och enheter och leverantörer att göra goda och sunda affärer med varandra.

Region Norrbotten anser att förslaget ger enklare och flexiblare regler i förhållande till nuvarande regelverk. Utformningen och strukturen av lagtexten gör den mer lättläst.

Dialog

Utredningen föreslår att det av lagtexten ska framgå att upphandlande myndigheter får ha dialog med en eller flera leverantörer i en pågående upphandling. Dialogen får omfatta rättelser av fel, förtydliganden och kompletteringar av anbud och andra handlingar som leverantörerna har gett in. Dialogen får också omfatta förhandling av alla aspekter av upphandlingsdokumenten, förutom minimikrav och tilldelningskriterier, samt alla aspekter av anbud eller andra handlingar som är ingivna av leverantören.

Region Norrbotten är positiv till att det tydliggörs i lagtexten att dialoger i en upphandling är tillåtet. Förslaget får positiva praktiska effekter och borde enligt Region Norrbotten kunna leda till bättre affärer. Nuvarande tillämpning är alltför restriktiv. Det är inte affärsmässigt försvarbart att förkasta anbud på grund av bagateller och formaliafel.

Direktupphandling

I nuvarande lag anges direktupphandlingsgränsen som 28 procent av tröskelvärdet. Utredningen föreslår att direktupphandlingsgränsen istället ska anges direkt i lagtexten och bestämmas till 600 000 kronor. Utredningen föreslår även en ny bestämmelse som möjliggör direktupphandling i samband med överprövning, så kallat täckningsköp. Denna möjlighet får användas för att tillgodose ett angeläget behov.

Region Norrbotten delar utredningens uppfattning att det förenklar om det tydligt framgår av lagtexten var gränsen för direktupphandling ligger. När det gäller själva beloppsgränsen för direktupphandling anser dock Region Norrbotten att den bör höjas. Vidare är det bra att det föreslås en ny bestämmelse som möjliggör direktupphandling i samband med överprövning.

Vissa regler om överprövningsmål

Processkostnadsansvar

Utredningen har haft att analysera för- och nackdelar med processkostnadsansvar och föreslå bestämmelser om skyldighet för den förlorande parten att ersätta motpartens rättegångskostnader i överprövningsmål. Utredningen

anser sammanfattningsvis att fördelarna med ett processkostnadsansvar i överprövningsmål överväger och att det därför bör införas ett sådant.

Enligt Region Norrbotten skulle införandet av en regel om processkostnadsansvar sannolikt bidra till att antalet överprövningsmål minskade, vilket är positivt. Förslaget om processkostnadsansvar har dock enligt Region Norrbotten flera nackdelar, såsom att de processer som inleds kommer att ta längre tid, det blir svårare att förutse rättegångskostnader, större fokus på juridiken vid upphandlingar, ökade rädsla att göra fel, minskad innovation/nyttänk vid upphandlingar för att nämna några. Region Norrbotten anser att nackdelarna med förslaget överväger och avstyrker därför förslaget att införa processkostnadsansvar i överprövningsmål.

Avgifter till domstol

Utredningen anser att ansökningsavgiften ska utgöras av ett fast belopp som vare sig beror på upphandlingens värde eller leverantörens storlek eller omställning. Vid en samlad bedömning anser utredningen att ansökningsavgiften bör bestämmas till 7 500 kronor.

Region Norrbotten ställer sig positiv till förslaget att införa en avgift för ansökan i mål om överprövningar eftersom det sannolikt kommer att leda till färre överprövningar. Region Norrbotten delar utredningens uppfattning att en fördel med införandet av en avgift är att en missnöjd leverantör får en ytterligare anledning att tänka igenom sitt beslut att ansöka om överprövning. Region Norrbotten är dock tveksam till om det föreslagna beloppet om 7 500 kr får de effekter man önskar. Detta eftersom avgiftens storlek knappast kommer att avhålla företag från att överpröva.

Region Norrbotten vill i sammanhanget framföra att det inte är själva antalet överprövningar som är det stora problemet utan det är de långa handläggningstiderna i domstol.

Bilagor:

Remissyttrande betänkande Möjligt, tillåtet och tillgängligt SOU 2018:44

Protokollsutdrag skickas till:

Ekonomi- och planeringsavdelningen, Ekonomi- och planeringsdirektör
Division Service, Divisionschef